



KRITIKA

Mlakarjev osmi smrtni greh



Iztok Mlakar: Pašjon.

Režija Vito Taufer.

Gledališče Koper
in SNG Nova Gorica.

★ ★ ★

✎ Ana Perne

Po Duohtarju pod mus! (2007) in Sljehniku (2011) **Iztok Mlakar** nadaljuje svojo specifično narečno predelavo znanih zgodb, ponovno v sodelovanju z režiserjem **Vitom Tauferjem** ter v koprodukciji s Gledališča Koper in **SNG Nova Gorica**. Naslov nove komedije Pašjon dovolj jasno pove, da se je tokrat lotil svetopisemske osnove, do katere je – to gre poudariti že na začetku – ob vseh siceršnjih komedijskih postopkih gojil spoštljiv odnos. Pri svoji različici pasijona kot prikaza Kristusovega trpljenja pa se ni omejil le na ta del zgodbe, temveč je sledil Jezusovemu življenju vse od rojstva – oziroma prihoda svetih treh kraljev naprej.

Prizor potujočih k novorojencu je med zgovornejšimi za ilustracijo, kako Mlakar obdeluje izbrano osnovo: v skladu z zapisanim kralji tudi tu prinašajo značilna darila, a če zlato in kadilo nista vprašljiva, za toliko več zadrege poskrbi manj znana mira, ki prav zato postane sredstvo za dosego komičnega učinka. Miro nosi Boltežar in tudi na njegovo temno polt letijo Mihove opazke, s čimer se slednji pokaže v luči predsodkov in nestrpnosti, kot jezljivi kralj. Ob njunem prerokanju in Gašperjevi le na videz spravi intervenciji je tudi slika trojice odmaknjena od čiste podobe treh modrecev – kajti ti so navsezadnje človeška bitja in Mlakarjev komediografski interes je usmerjen prav k človeku in njegovim slabostim. Tako tudi Hudič ne nastopi kot neizogibni skušnjavec, ampak dobi celo dušo in v tokratnem podajanju Kristusove zgodbe postane vezni člen; dogajanje opazuje, ga komentira in navsezadnje tudi poantira s sklepnim poimenova-

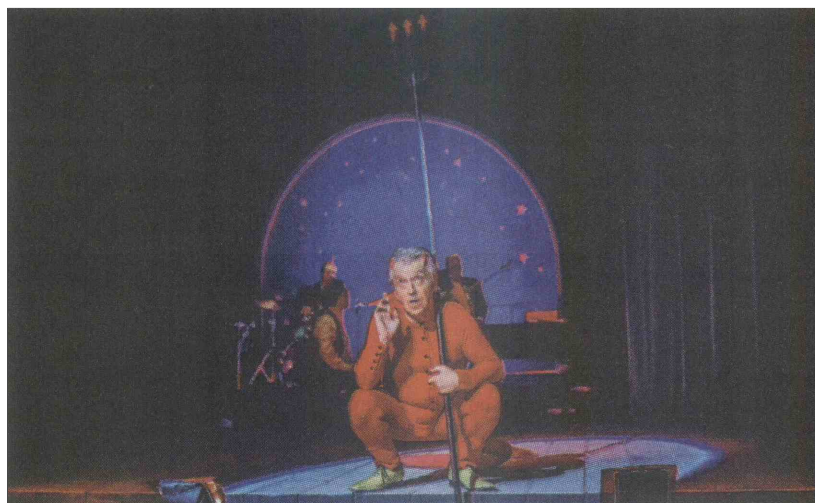
njem osmega smrtnega greha, ki je neumnost.

Vlogo Hudiča v uprizoritvi prevzame sam Mlakar. Kot porejen, repat in krilat rdeči vražiček z vilami (kostumografija je delo **Barbare Stupice**) se vplete v petje oznanjanja Kristusovega rojstva, nasmejani spremljevalec poteka, ki pa se postavi tudi na nekoliko priostreno stališče. Padli angel z znaki sočustvovanja, pripovedovalec skozi besede in songe. A ti ne sestavljajo izključne glasbene ravni Pašjona, saj je takšen pravzaprav njegov osnovni značaj – z živo glasbeno izvedbo instrumentalnega tria (**David Trebižan, David Šuligoj, Roman Kobal**) izpod zvezdnato poslikanega dela globine odra. Ob tem okrasnem delu scenerije se prizori odvijajo na večinoma praznem sprednjem delu odra z zaveso kot vstopno točko (scenograf je **Voranc Kumar**), torej kot z nekakšnim (bolj kot ne okvirnim) poudarkom na samem uprizorjanju, ki poteka v znamenju prehajanja med liki (razen **Žige Udirtja** kot Jezusa preostali odigrajo po dve ali več vlog), pa tudi v prepletu različnih jezikovnih zvrsti. Komaj razumljivo je denimo narečje Janeza Krstnika kot Mesijevega

predhodnika, medtem ko se Jezus izraža v knjižnem jeziku.

Mediterska obarvanost in Mlakarjev značilni humor v verzno oblikovanem besedilu ter izdatna komedijska intonacija celote (s prijemi karikiranja, parodiranja in podobnega) opredeljujejo Pašjon, ki tako v značaju sledi avtorjevima že omenjenima prejšnjima deloma. Vendar se zdi, da bi sami uprizoritvi koristile določene zgotovitve, ki bi intenzivirale tako notranje člene kot sam dogajalni tok ter s tem tudi prispevale k večji osmišljenosti in komični učinkovitosti določenih prizorov. A ob tem gre naposled vendarle poudariti tudi, kako uspe Pašjon posamezne segmente Kristusove zgodbe povleči vse do neposrednega stika z našim časom, z razglasitvijo novega na seznamu smrtnih grehov pa tudi podčrta svoj zastavek komedijskega nagovarjanja občinstva z namenom spodbude prepoznanja naših napak. ✕

Pašjon opredeljujejo mediteranska obarvanost, Mlakarjev značilni humor v verzno oblikovanem besedilu in izdatna komedijska intonacija celote.



Iztok Mlakar svoje narečno predelovanje znanih zgodb nadaljuje s Pašjonom, pri katerem – kot nakazuje že ime – izhaja iz svetopisemske osnove. 📸 Jaka Varmuž